

DEBRECENI ÚJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Helyben:	Vidéken:
Félévre . 6 kor — fl.	Félévre . 9 kor — fl.
Negyedévre 3 kor — fl.	Negyedévre 4 kor 50 fl.

Felelős szerkesztő és laptulajdonos:

THAN GYULA.

SZERKESZTŐSÉG és KIADÓHIVATAL:

TAKÁCS Debrecen, Főter Biedermann-palota földszint, az udvarban hátul.

Az új pénz.

Hivatalosan közzétették, hogy néhány nap múlva, szeptember 20-án, új bankjegy kerül forgalomba. Husz koronás papiros pénze is lesz a magyarnak, már tudniillik annak, akinek lesz s akinek eddig 10 forintos bankója volt. Minden új pénz valamelyes kíváncsi izgalmat kelt az emberekben, még azokban is, akiket az új pénz már azért sem érdekelhet, mert nem jut nekik belőle, bizonyos tehát, hogy a husz koronás bankjegy elé is kíváncsian néz a publikum.

A husz koronással bevonul a koronaérték a papiros pénz világába. Eddig csak fémből való koronapénzünk volt, rézből, nikkeltől, ezüsből és aranyból való koronavalutás pénzünk. Az új bankó a törvényes ércpénzre szóló utalvány lévén, szól aranyra is, ezüstre is, akár a régi tíz forintos, amelyet majd valamikor ki fog küszöbölni. Most csak megtoldja a

tíz forintosok számát. Nem közeledést jelent az aranyvalutához, hanem a régi állapotnak az új formákhoz való alkalmazkodását.

Ugy olvasom, hogy az új pénz alaptónusa piros lesz. Ilyen színű pénzünk régóta nem volt, nagy idő óta minden papiros-pénzünk kék. A szakértők szerint ugyanis a kék pénzt nem lehet hamisítani, a bankóhamisítók persze másként vélekednek a dologról. Most a tudomány a piros színű bankjegyet tartja immunisnak, de majd rábizonyítja az ellenkezőjét a jövő idők valamelyik Takács Zoltánja.

Ne féltsük különben az új bankót a hamisítóktól, most, amikor még ki sem került a sajtó alól. Fogadjuk szívesen, mert bajokat szüntet meg. Azokét főképpen, akik azóta, hogy a kötelező koronaszámítást behozták, belezavarodnak a sok szorzásba, osztásba.

Elvégre nem nehéz dolog a kettővel való szorzás s az ember

megtanulta többnyire már az elemi iskolában, mégis furcsa dolog, hogy az ember a keze ügyében kerülő pénzt sohase olvashassa meg, hanem mindig csak megszorozhatta, vagy osztotta. Az ember osztrák értékben érez és koronaértékben fizet. A forintot és a krajczárt egész mivoltában átérzi, a korona és a fillér ellenben csak sejtelem neki. A melyhez csak számtani műveletek alapján közeledhetik. Elég baj az, hogy az embernek kevés a pénze, mért kell pénzének még idegennek is lennie? Már pedig az, míg az embernek forintja van vagy nincs és koronát kell vagy kellene forgatnia. Ezen a bajon segíteni fog valamelyest az új bankjegy, amely koronaértékre szól és fölöslegessé teszi a tízes bankó megszorozását.

Az új pénz különben, a hivatalos leírás szerint nem lesz szép pénz. Mivel azonban a pénznek nem szépnek, hanem soknak kell lennie, az esztétika ne keseregjen a sok cifra rajzon, figurán, amely

A Szigligeti Ede menyé.

Irta: Ponorí Thewrewk István.

Báró Podmaniczky Frigyes, a szabad-
elvűpárt elnöke, mondotta volt még intenda-
ns korában s ez a mondás azóta szálló-
igévé vált: Shakespeare vagy jól kell
előadni vagy sehogy; de — előadni kell.

Ilyenfajta... mondjuk: szabályt állított
fel gyakran a nagyon is bőkezű, gavalléros
zsurnalisztika a primadonnákról, a kiről
vagy jól kell irni vagy semmit; de — irni
kell...

Persze az egyik lap erről, a másik
arról zeng himnuszokat, mert hajl Shakespeare
csak egy volt, egyetlenegy volt, de
primadonna sok van, néha nagyon is sok.

Valami érdemével természetesen birnia
kell. Ha már a hangja szemérmesen fá-
tyolozott is, nem eléggé iskolázott, ha a
játéka önkényes is, — de a megjelenése, a
tekintete, a mosolya, szem- és ajkmozdulata,
a termete legyen csábos: a szemlélő tekin-
tetének édes táplálék.

Ezek, ezek legyenek meg — a hang,
a játék majd csak megjön valahogy.

Pálmay Ilka azonban mint kész mű-
vésznő lépett Budapest kíváncsi tekintete
elé. Neki is megvolt a maga vidéki iskolája
küzdélme és nyomorusága, de ez a csodá-
latos nő a maga sajátságos graciozitásával

és picziny lábaival mindent letiport és dia-
dalmasan vonult be a népszínház szinpa-
dára, mint — Szigligetiné Pálmay Ilka. A
Kornevillei harangok Szerpolettjét játszotta,
ezt a szerepet a magyar színpadon — a
hogy ma már a kórta-bisasszonyok is
mondják — ő kreálta és bizonyos, hogy ér-
dekezebb, a szó finomabb értelmében pikán-
sabb Szerpolettünk azóta sem volt.

Akkoriban az aranyos Ilka tulajdon-
képpen még nem volt aranyos, hanem —
barna, delejes barna szépség, a ki pusztá
megjelenésével is vonzott. Színészvér a leg-
igazibb fajtából és egy ünnepe, országos
névnek fiatal birtokosa.

Szigligeti Ede volt akkor a nemzeti
színház igazgatója s fia: József aki színész-
szé lett, még vidéken vette el, mint vidéki
színész a vidéki színésznőt: Pálmayt, aki
ugyan Petrásnak született, de a ki ezt a
magyarosítást valóban megérdemelte, mert
az operett terén övé lett a diadalmi
pálma.

Mint Szigligetiné lépett arra az utra,
amelyen ugyan tövisek még mindig voltak,
de már bimbózni kezdtek, hogy aztán mi-
nél jobban és minél számosabban virulásra
nyiljanak a diadal rózsái.

Igy tehát nem vált szegényére a Szig-
ligeti névnek. Mert bármit beszéltek, plety-
káltak is róla, — ha az irigység és rága-

lom női és férfi részről egyaránt kövel, sár-
ral meg is akarta dobálni: ő mind sikke-
sebben és mind elegánsabban haladt a
maga útján, később már számotlan fiakke-
ren és a saját jukkerén, a melyet maga
hajtott végig a Sugár-uton, a később, nél-
tán megérdemelt kegyelet által elnevezett
Andrássy-uton.

Az ő neve és szereplése ma már nem-
csak Bécsben és Németországban, de Ang-
liában is a legelőnyösebben ösmert, s még
mindig aktuális, sőt talán aktuálisabb,
mint valaha, — de e soroknak mégis leg-
inkább az kölcsönöz aktualitást, hogy me-
nye volt a halhatatlan színműirónak, kiről
szép színházunkat elneveztük, s a kinek
minden életmozzanata különösen most érde-
kel minket, mikor városunk e nagy szülött-
jének nevét viselő színházunk megnyitása-
nak immár küszöbén állunk.

Ah, igen, az „aranyos“, az „isteni“
Ilka fényes pályát haladt, szegény Józsi:
a férje azonban gyógyíthatatlan betegségben
pusztult el csakhamar. Paralízisbe esett, s
neje még életében elvált tőle, de az elvá-
lási ok nem a betegség volt.

Budapesten két párt keletkezett: a
Pálmay Ilka-párt és Hegyi Aranka-párt. —
A párttagok természetesen férfiak voltak:
fiatalabb emberek, megletebbek, öregek is,
de a kik megfiatalodtak már akkor is, ha

Bizonyított dolog, hogy a rossz rendszer szerint, szakértelem nélkül készült mellfűző számtalan
női betegség okozója; a ki ezeket kerülni akarja, mellfűző bevásárlása céljából forduljon Gold-
stein Karolin orvos elismerésben részesült Első Magyar Mellfűző-gyárához, (Debrecen, Főter)
hol a higienikus szempontból leg- (nagy választékban) jobbnak elismert szabadalmazott mellfűző-különlegességeket lehet beszerezni.
Megrendelések (vidékre is) 6 óra alatt készülnek. Képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

a husz koronásra rákerül. Ne is törődjék vele, mint ahogy sehol sem törődik vele. Nincs is szép papirospénz sehol sem, még ott sem, ahol a bankó papirosa több papirosnál, mert szinaranyat ér. Már a politika inkább érdeklődhetik az új pénzjegy iránt. Hiszen félig-meddig az ő műve és az ő képe is. A monarchia igaz fotografiája az a bankjegy, amelynek egyik oldalán a magyar államcimer, a másikon az osztrák császári sas diszeleg. A magyar állam és az osztrák császári dominium szövetségét jelképezi. — Szegény Ausztria, amelynek még cimere sincs. Azt hisszük azonban, hogy ez a legkisebb baja. Nincs neki egyebe sem, amire ugyancsak szüksége volna.

A kínai bonyodalom.

— Távirati tudósítás. —

Berlin, szept. 12. A „Vossische Zeitung“, a német külügyi kormány felhivatalosa a kínai kérdéssel a többi között így ír: Németország elvetette az orosz javaslatot. A külügyi hivatal megtartása a német nép körében osztatlan tetszéssel fog találok. A Pekingből való kivonulás ama követelések teljesítése előtt, melyeket Németország és más államok fel fognak állítani, gyengeségnek tűnnek fel. Örvendetes, hogy ennek a nézetnek más államok, különösen Anglia is hódol. Németország ez által nem válik az angol politika uszály-

hordozó ává, hanem a saját, egyenes útján halad. Németországnak semmi oka sincs arra, hogy az orosz politikától tegye magát függővé. Hogy az orosz államférfiak milyen lépésre határozzák el magukat, az az ő dolguk.

London, szeptember 12. Anglia még nem adott választ az orosz javaslatra, amiből azt következtetik, hogy Salisbury kéz alatt még mindig tárgyal a német kormányval. Salisbury jól tudja, hogy az oroszok nem vonulnak és nem vonulhatnak ki Mandzsúországból, mert a vasutvonal védelmére csapatokat kell ott tartania. E szerint a czár javaslata nem békeszeretetből, hanem inkább amaz óhajból ered, hogy mint Kína védelmezője tűnjék fel, hogy így Kinától minél nagyobb előnyöket csikarjon ki Németország és Anglia rovására. — Ennélfogva föltehető, hogy Anglia Németország álláspontját fogja magáévá tenni.

London, szept. 12. A „Daily Cronicle“ jeleni Pétervárról, hogy az orosz kormány semmikép sem hajlandó javaslata módosítására, sőt újabbán ismét jegyzéket intézett a német kormányhoz, melyben javaslata elfogadását sürgeti. Oroszországnak — mondja a jegyzék — nincs oka más hatalmak érdekeit Kinában istápolni és arra törekedni, hogy továbbra is fentartsa Kinával való hagyományos barátságát.

Washington, szept. 12. Az amerikai kormány, tekintettel arra, hogy az egyetértés a hatalmak közt megszünt, jegyzéket fog a hatalmakhoz intézni, melyben ki fogja fejteni, hogy a kínai kérdésben ezentul egészen függetlenül kíván eljárni.

Washington, szept. 11. (Reuter.) Az egyesült-Államok kormánya azt felelte arra az ediktumra, amelylyel Li-Hung-Csang felhatalmaztatik a béketárgyalások vezetésére, hogy a kormány nem érzi magát indíttatva arra, hogy valami véleményt mondjon Li Hung-Csang felhatalmazásáról, de reméli, hogy az elégséges lesz nemcsak a béketárgyalások céljaira, hanem arra is, hogy Li-Hung-Csang azonnal biztosítékot nyujthasson arra nézve, hogy az amerikaiak életét és vagyonát ezután már az egész kínai birodalomban kellő tiszteletben fogja tartani.

Sangháj, szeptember 11. A legutolsó pekingi hírek szerint a szövetséges csapatok tisztjei a legjobb egyetértésben vannak egymással, az összes nemzetiségek katonái pedig úgy élnek egymással, mintha egyetlen hadsereghez tartoznának. A peitangi erődöket most nem támadják. Az angolok a környék terepviszonyainak földelésével vannak elfoglalva. Az oroszok támadást terveznek az erődök ellen, de nincs elegendő tűzéréségük. Néhány orosz vadász az erdők közelében egy akna felrobbanása következtében a levegőbe repült és több katona életét veszítette.

London, szeptember 12. A Daily Mail egy Tiencinben földadott és Sanghájon át küldött 10-iki keletű táviratot közöl, a mely ezt mondja: A szövetségesek által Paotingfu ellen tervezett expedíciót a kedvezőtlen időjárás miatt elhalasztották.

London, szeptember 12. A „Standard“ jelenti Sanghájból a hó 10-éről: 600 japán tengerészkatona itt partra szállítottak és ezek az angol táborok rendelkezése alá bocsátották ma-

csak kiejtették az „aranyos“ az „isteni“ Ilkának, Arankának pusztán a nevét. Volt harcz miúdkét részről: tüntetés, taps, éljenzés, virág, koszorú.

Pálmay egy szünet alkalmával Párisba ment, s mire visszatért: valóban aranyos volt, — t. i. aranyoszöke. Tündér csókolták meg, vagy a hogy mi férfiak valami nagy bánat miatt egy éjszakán át megöszülünk, úgy őt talán valami nagy boldogság egy éjszakán át megaranyosította?!

És ekkor már nemcsak a férfiak, hanem a nők is kezdtek bolondulni utána. A kórista leányok aranyosra akarták festeni a hajukat, de ez — sajna! — téglavörös lett. Azonban igen előkelő uriaszonyoknak sikerült az aranyozás, úgy öltözködtek, igyekeztek úgy járni, olyan kaczár ruganyossággal, mint ő: Budapestnek Pálmay láza volt. A Stáció-utcában, a mostani Baros-utcában egy igen kecses egyemeletes villában lakott (talán ma nincs több villa ebben az utcában), illetve az egész villa az övé volt remek berendezésével és sokan igen kellemesen emlékezhetnek vissza, hogy milyen grációzus háziasszony volt az aranyos Ilka.

A földszinten, az étteremben gyakran csengett vidáman a pohárkocczintás, az emeleten, a fényes szalonban sok kedves csevegés folyt. A művésznő oly kedvesen tudott csicseregni, hogy az ember (az em-

ber különösen, ha még fiatal volt!) úgy érezte, mintha a dobhártyáját kéjesen csiklandozták, elragadóan kedves volt, ha nem bántotta semmi, vagy ha elfeledte a bánalmakat.

Igen sok asszony is imádta. Ösmeretlen uriaszonyok szerelmesen mosolyogtak reá, ha fogatából kiszállva, az Andrási-uton rendszeren a nála lakó unokanővérével sétált. Egy izben egy igen fess uriaszony, szintén Pálmay imádó, nekem ösmerősöm, haragosan tordította el tőle a fejét. A művésznő kétségbeesett. Rendkívül érzékenyséjében e sorok írójához levelet küldött (leveleinek monogramma egy pálna volt), hogy látogatnám meg mielőbb. Azonnal hozzá siettem. Elmondotta az esetet, s kért: tudnám meg: mi az oka annak a hirtelen elidegenedésnek. Rögtön az illető uraóhoz mentem, aki végtelen sajnálkozását fejezte ki: nem is látta a művésznőt, s ki tudja: miért fordította félre fejét. Talán csak véletlenségéből.

Pálmay Ilka azután örült, mint egy gyermek, aki gyönyörű ajándékot kapott.

Sokat lehetne róla írni és sokat is fognak róla írni. Ami engemet illet, ezuttal csak egy tréfás dolgot akarok még megírni, amely a jelenlegi gróf Kinszkyné gavalléros természetét mellett bizonyosság.

Egy virágzó vidéki városban történt, (nem írom ki, hogy hol?) a nagy művésznő ottani vendégszereplése alkalmával.

Előadás után a művésznő társalkodónőjével és néhány hirlapíró társaságában egy előkelő étteremben vacsorázott. Pezsgőztek. Pálmay Ilkának nagymelege lett.

Megfulladok a hőségűtől, nyitassa ki, kérem az ablakot.

Erre az egyik bohémvérű fiatal zsurnaliszta felkiáltott:

— Nagy művésznő! Majd kinyitom én! S hirtelen kiveszi mellényzsebéből az óráját s a nagy üveglakhoz vágja. Az ablak csörömpölve hullott darabokra s beáradt a hűvös éjjeli levegő.

A pinczerek kifutottak, hogy megkeressék az órát, de nem lelték sehol.

Pálmaynak roppantul tetszett ez a gavalléria. De aztán sajnálkozott.

— Ah elveszett az aranyórája!

— Sebaj! felelte kollégáuk a hirlapírásban. Önért — mindent!

— — Másnap a hirlapírónak Pálmay Ilka egy arany órát küldött emlékül, melybe bevéslette a saját nevét.

Evek előtt történt. S ma már meg-sughatjuk, hogy a hirlapíró órája — nikkelből volt.

gukat. — A „Daily Telegraph“ jelenti Sanghájából e hó 10 éről: A csapatok közül, a melyeket a déli tartományok alkirályai a legutóbbi három hónapban Peking megerősítésére küldtek, most már csak 13.000 ember van együtt. Ezek Shansiba mennek, hogy az özvegy császárnéhoz csatlakozzanak. A többi csapatok szétszórattak, vagy eiszködöttek.

POLITIKAI HIRLEK.

A hadiköltségek növekedése. Az utóbbi időben gyakran merültek fel hírek a közös miniszterek tanácskozásával és a királynál való kihallgatásokkal kapcsolatosan a hadi költségek növekedéséről. Egy mostani tudósítás szerint leginkább annak kutatása szolgálta alapul, hogy az osztrák magyar monarchia részvéte a chinai akcióban mennyire fogja fokozni a közös hadügyi kiadásokat. Azon kihallgatás felől, melyen Goluchowsky és Krieghammer voltak a királynál, kiszivárgott, hogy a hadügyi kiadásokról volt szó. A hadseregben több reformot is terveznek, melyek a hadügyi budget fölemelését fogják okozni. Arról is beszélnek, hogy ezeket a kiadásokat csak utólag fogják a delegáció elé terjeszteni.

Képviselői beszámoló Hajdu József dr., a kun-szentmártoni kerület orsz. képviselője, vasárnap, e hónap 9-én tartotta csépai választói előtt beszámolóját. — Behatóan foglalkozott az adóreform kérdésével.

Elfogott cigánykaraván.

— Saját tudósítónktól. —

Veszedelemes rablóbanda került kézre Módoson a lefolyt héten. Az ottani községi rendőr háza kijavításával volt elfoglalva, midőn Keresztes felől négy kocsi cigány jött be a községbe. A cigányok nagy része a falu végén leszállt és a cigánygyermek kukoriczát kezdtek szórni az utcán a libáknak, hogy annál könnyebben összefoghassák őket.

Majd behatoltak Babics Jova lakásába, ott Babics nejétől erőszakkal elraboltak 7 forintot. A rendőr erre oda sietett, azonban a cigánybanda a rendőr elől sem hátrált meg, hanem az asszonyok vasvillát kapva fel, azzal estek neki s agyba-főbe verték. Csakhamar oda érkezett még 4 rendőr és a csendőrség is, a kik aztán letartóztattak egy sereg cigánygyereket, 1 férfit, 6 asszonyt, míg 4 férfi s egy 18 éves legény elmenekült.

A letartóztatott cigánykaravánt bekísérték a község házához, a csendőrség pedig átkutatván a kocsikat, ott zsákokba kötve, mintegy 10 drb uj mellényt, 16 drb uj nadrágot és 20 drb uj parasztkabátot talált, melyekben az itteni szabók, törökbecsei és zentai szabók munkára ismertek. Ezeket a holmikat a cigányok bizonyára valamely vásáron lopták össze.

Az asszonyok derekán átkötve még több értékes holmikat találtak, nevezetesen:

20 teljes vég kasmirt, 6 drb nagy nyakra-
való kendőt, 1 drb teveször shawit. A csendőrség az egész bandát a kir. ügyészséghez bekísérte. Másnap Zsombolyán elfogták a megszökött 5 férfit s így most már az egész banda együtt ül a kir. ügyészség fogházában Nagybecskerekben. Zakdy Milán, a levert rendőr, másnap belehalt sebeibe.

VIDÉK.

Gyilkosság a deleti erdőben. Kassáról írják nekünk, hogy a deleti erdőben, Sáros-megyében meggyilkolták Ducsay János gazdát. A csendőrség hamar rájött, hogy egy Anderkó István nevű földmives a gyilkos és már le is tartóztatták. Anderkó bevallotta tettét és azt mondta, hogy bosszúból gyilkolta meg Ducsayt.

Eltűnt örökös. Bakonszeg községéből már régebben elkerült Harmati Márton asztalossegéd. Időközben szülei meghaltak s kis vagyont is hagytak hátra, melynek törvényes örököse éppen fiuk volna, kinek tartózkodási helye azonban egyelőre ismeretlen. E tárgyban intézett tegnap jelentést a b. tordai járás főszolgabírája az alispáni hivatalhoz, melyben az eltűnt örökös köröztetését kéri.

Egy szabadsághős aranylakodalma.

— Saját tudósítónktól. —

Lugosi Szabó János, 48-as honvédtiszt, a szabadságharc egyik jeles vitéze, szeptember 8-ikán ülte meg házasságának ötven éves ünnepét nejével, született Koffner Erzsébettel, Bozovicson. Az ünnepély szűk családi körben folyt le.

Az öreg ur ma 81 éves, még mindig marciális alak és a legjobb egészségnak örvend. Felesége, a ki 10 évvel fiatalabb férjénél, igazi típusa a valódi magyar uriaszonynak. Szabó J. igen jó viszonyban volt Petőfi Sándorral, a ki őt gyakran fölkereste Budán, a gránátosok kaszárnyájában. Tíz éves császári katona volt, a mikor 1848 márczius havában a honvédelmi miniszter rendeletére honvéddé lett és Pécsen Batthyány Kázmér kormánybiztos felhívására szervezte a 36-ik honvédszázalajt, melyet 10 véres ütközetben vezetett, mielőtt Rácz Péter őrnagy átvette tőle a zászlóalj vezetését.

Hadi sikerei közepette, a melyek Mészáros hadügyminiszter figyelmét is magukra vonták, hét golyósebet és egy hatalmas fejbégést kapott. A világi fegyverletétel alkalmával a Rohus-kastélyban egybegyűlt tisztikar jelenlétében tábori pisztolyához kapott, hogy Görgeit lelője, de ebben Szintay György nevű tisztára megakadályozta.

TÖRVÉNYKEZÉS.

§ Kinevezés. Az igazságügyminiszter dr. Bálint Zsigmond szinýváltójai járásbi-

rósági albirót a debreczeni ügyészséghez alügyészsé névezte ki.

§ Uj albirak. Az igazságügyminiszter Kosinszky Károlyt, a debreczeni ítélőtáblához berendelt bírósági aljegyzőt az aknehói és Poroszkay Gyula szintén ítélőtáblai bírósági aljegyzőt a körösbányai járásbíró-sághoz albirákká nevezte ki.

A szatmári testvérgyilkos büntársa.

— Saját tudósítónktól. —

A szatmári rettenetes dráma aktái a kurián vannak. Napok választanak csak el attól, hogy örökre lezárassanak, mi lesz sorsa Papp Bélának és Zsoldis Mihálynak; *kötelen végzik e bűnös életüket, vagy a fegyházban, ma még nem tudhatjuk.*

Mielőtt lezárták volna a bűnpör aktáit, szenzációs fordulat állott be az ügyben. Kiderült, hogy Papp Bélának Zsoldis Mihályon és Papp Zoltánon kívül még egy büntársa van, a ki felett még nem itélkezett a bíróság. Lázár Mór kakszentmártoni bérlő a most fölfedezett büntársa, a kit azzal vádol egy napszamos ember, hogy Lázár őt felfogadta a bérnyilkosság elkövetésére. Sok pénzt ígért neki az esetre, ha elteszi láb alól Papp Elemért. Előleget is kapott tőle.

A csendőrség előtt már az első vizsgálat s az esküdtszéki tárgyalás idejében is gyanusnak tűnt fel Lázár Mór viselkedése. Lá is volt tartóztatva, de nem tudtak rábizonyítani semmit. Szemmel kísérték a tárgyalás után is folyton, de sokáig nem tudtak terhelő bizonyítékot találni ellene. Tudták pedig jól, hogy Papp Bélának bizalmasa volt s sejtették, hogy ő is benne van a gyilkosok szövetkeztében.

Most végre rájöttek, hogy ő is segédkezett a szerencsétlen véget ért gimnazista elpusztításában. Embert fogadott fel, hogy pusztítsa el Papp Elemért, hogy revolverrel lője agyon. A csendőrség kihallgatta ezt a napszamosost, a ki bevallott mindent. Beismerte azt is, hogy Lázár Mór revolvért adott neki ily czélból. Ő látszólag elfogadta a megbízást, mert pénzre volt szüksége, de eszé ágában sem volt a megbízást teljesíteni.

Rajta kívül tizen négy tanut hallgattak ki ez ügyben. E tanuk egybehangozóan azt vallották, hogy a gyilkosságra felbérelt napszamos Papp Elemér meggyilkolása előtti időben folytonosan kocsizott, mulatott és sok pénzt költött. Hallották, mikor dicsekedve mondotta:

— *Lesz még nekem nagyon sok pénzem. Ad a Lázár Mór, csak hogy előbb egy urat kell elpusztítanom.*

A revolvért, melyet Lázár adott neki, a tanuk látták nála.

A csendőrség a nyomozatot most

bevezette az iratokat áttette a kir. ügyészséghez, a mely a vizsgálóbíróval együtt most a további részletek felderítésén fáradozik.

Az ügy e szenzációs fordulata nagy izgatottságot keltett az egész megyében s mindenki kíváncsian tekint a további nyomozat elé. A kir. kurián eddig nem tudnak hivatalosan az esetről s ha ilyen módon be nem jelentik, meg lesz tartva 13 án a tárgyalás.

SZÍNHÁZ.

A vidéki színészet.

A szintársulat három tagja küldöttségileg engedélyt kér az előjárótól egy jótékony célú hangverseny díjmentes megtartására, melynek esetleges jövedelme az inségesek javára fordíttaték.

— Kik azok az inségesek? — kérdi a hivatalos személy.

— Mi magunk! — feleli a három elkeseredett alak.

A vasárnapi előadások. Ki hitte volna, hogy a vasárnapi előadások ügye olyan élénk diskuszió tárgyát képezze mindenütt, ahol hivatalban, vagy társas körökben a színház barátai összejönnek? Az intézkedésre és határozatra jogosultak legtöbbje azonban azt tartja, hogy a színházbizottságnak kötelessége lesz a szerződés egyik pontjához ragaszkodni, amely vasárnapra bérletszünetes estét ir elő, amikor népszínműveket kell előadni az igazgatónak. A nevezettek meg is indokolják ezt az álláspontot. A vasárnapi népszínmű előadásokkal ugyanis kettős célt akar elérni a város. Tudvalevőleg a színháznak vasárnapi közönsége is van, amely máskor ritkán, vagy éppen nem juthat a színházba. Ez a közönség pedig ha kevesebb is, mint a bérletes előadások közönsége, szivesebben nézi a jó magyar népszínműveket, mint a kétesebb értékű operetteket. Ez az egyik cél. A másik az, hogy a népszínművek iránt megcsappant érdeklődést újra felkeltsék s így a népszínműirodalomnak hasznos szolgálatot tegyenek. A magyar színműírók közül ki fog népszínművet írni, ha lassanként minden nagy színpadról leszorítják azokat? Debreczen nem engedi leszorítani, sőt a színházbizottsági ülésen méltatlan provokálni fogják, hogy a színházigazgató a szerződésben kikötött vasárnapi népszínmű előadások mellett felváltva a bérletes előadásokra is osszon be jó magyar népszínműveket.

A színházi bérletek ügyében holnap, pénteken reggel kilenc órától kezdve intézkedhetik a bérlet közönség. Komjáthy János színházigazgató azonban most lapunk útján is arról értesíti a közönséget, hogy a bérlet felvételt nem ő, hanem megbízottja:

Ország Bertalan titkár fogja eszközölni, a kit a bérletösszeg első felének felvételével is megbízott.

Földszinti vagy első emeleti páholyt keresek az egész idényre. Szíves értesítést kérek e lap kiadóhivatalához, ahol címem megtudható.

UJDONSÁGOK.

*** Ifjusági választások a kereskedelmi akadémián.** Az ifjusági választások tegnap nagy érdeklődés mellett zajlottak le a kereskedelmi akadémián. Délután öt órakor dr. Szántó Sámuel hatásos beszéddel nyitotta meg a választást, amely után a szavazatok benyújtása vette kezdetét. Az eredmény a következő: Az önképzőkör elnöke lett egyhangulag Csapó László, alelnök: Katz Adolf, titkár: Engel Sándor, főjegyző: Tárnok Dezső, főpénztáros: Akermann Pál, aljegyző: Markus Sándor, segédjegyző: Sárközy Lajos. A segélyező egyesület elnöke lett egyhangulag: Falusi Géza, titkár: Rác Sándor, főpénztáros: Fischer László. Választmányi tagok: Mórítz Bertalan, Beke Jenő, Kemény Béla, Nánássy Béla, Fenyő Imre és Kánitz Jenő

*** A kispiazz rendezése.** Debreczen sz. kir. város törvényhatósági bizottsága múlt év július hó 27-ikén tartott közgyűlése elhatározta, hogy a Simonffy-utcza tervezett kispiazz létesítése céljából a Sesztina Lajos féle telekből két részben 300 □ ölet barátságos egyezés útján kisajátít. Ezen közgyűlési határozatot a belügyminiszter ma érteitett leiratában jóváhagyta, értesítve egyben a város közönségét, hogy a kisajátítási jog engedélyezése végett az iratokat áttette a kereskedelemügyi miniszterhez.

*** A dohánygyári igazgatóság kérelme.** A debreczeni dohánygyár igazgatósága átiratot intézett Debreczen város hatóságához, amelyben arra kéri a hatóságot, hogy a dohánygyár munkáit mentse fel a községi és az utadó fizetésének kötelezettsége alól. A városi tanács kiadta ezt az átiratot a jog és pénzügyi bizottságnak, amely legközelebbi ülésén mond benne véleményét.

*** A hortobágyi legelő adó kivetés alapjául szolgáló jószág összeírásai lajstrom az adó számvevői hivatalban (városház I ső emelet 20. szám) folyó 1900. évi szeptember hó 12 től — szeptember hó 28-ig közszemlére tétetvén ki — az érdekelt jószág tartó gazda közönség ezen összeírásnak megtekintésére saját érdekében felhivatik. Debreczen, 1900. szeptember hó 11-én. A városi tanács.**

*** A diáktűzoltók és a város.** Már arról hírt adtunk, hogy a régi diáktűzoltók huszéves találkozására gyűlének össze s az ezzel tervezett ünnepségekre ezer korona segélyt kért a

vároستól Dicsőfi József. Azt is megírtuk, hogy a jog és pénzügyi bizottság a város anyagi helyzetére hivatkozással nem javasolta a kérelem teljesítését. Más véleményen volt azonban a városi tanács többsége, amely a tegnap reggel tartott tanácsülésen ötszáz koronát szavazott meg a diáktűzoltók találkozására. A tanács ilyen értelemben terjeszt határozati javaslatot a közgyűlés elé.

*** A játékkártyák és a pénzügyminiszter.** Ujabb időben olyan játékkártyák kerültek forgalomba, melyeket az előállító gyáros nem moshatónak nyilvánított, holott a megírt szakszorgalmat kiderítette, hogy bizonyos mázzal lévén bevonva színeiknek a nedvesség iránt való érzékenysége dacára minden akadály nélkül ismételtlen is tisztíthatók. Ez a tisztítás aként történik, hogy a szóban forgó kártyákat faggyuval gyöngén bekent gyapjukendővel megdörzsölik s aztán földlennel (ugynevezett federweissal) behintett hasonló kendővel letörlik. Ez az eljárás könnyen érthető okokból nem kerülte ki a pénzügyminiszter figyelmét. Sietett is tudomására hozni a pénzügyi közegeknek, hogy az ily módon kikészített kártyák moshatónak tekintendők és a magasabb illetéktétel alá vonandók.

*** A Stencinger ház kisajátításának ügye** Zádor Lajos és társainak kérvénye nyomán ismételtlen tárgyalásra kerül a városbázán. A kérvény ügyében előbb a jog és pénzügyi bizottság mond véleményt legközelebbi ülésében, de véglegesen a városi közgyűlés dönt benne, amelynek még e hó során alkalma nyílik elintéztetni a már több ízben felmerült kérdést.

*** Az utadó pénztár költségelőirányzata:** Debreczen szab. kir. város közigazgatási bizottságának f. évi szeptember hó 5-én 383. sz. a. kelt határozata folytán az utadó pénztár 1901. és 1902. évekre összeállított költségelőirányzata — az 1890. évi I. t.-cz. 22. § a értelmében mai naptól kezdődő 15 napi közszemlére — a polgármesteri hivatalban közszemlére kitétetik. Erről az érdekeltek azzal értesítettek, hogy az az ellen irányuló észrevételeiket ugyancsak a polgármesteri hivatalhoz fentebb jelzett határidő alatt beadhatják. Debreczen, 1900. szept. 7. Komlóssy Arthur főjegyző, polgármester helyettes.

*** A ki görögdinnyét küld a királynak.** Laczkó Gergely csanyi földesgazda is hallott róla, hogy a király most ünnepli születése hetvenedik évfordulóját s valami módon kedveskedni akart ő is felséges urának, kinek kenyerét három osztendoig ette. Sok fontolgtatás után elhatározta, hogy görögdinnyét fog küldeni a királynak. Hamarosan ki is válogatta tanyáján a legszebb görögdinnyéket, amiket földjén a napsugár megérlelt, szépen becsomagolta és levelet is mellékelte hozzá, melyben nagy tiszteességgel szól a következőképen:

Dicsértessék ő Jézus szent neve szerett apostoli koronás királyom örülök es örvendek, felséged apostoli koronás királyom,

Tisztelt háziasszonyok figyelmébe

Az őszi nagytakarítások idejére szíves figyelmébe ajánlom üzletemet lag bevásárlásainál. Legjobb gyártmányokat tartok Borostyán, Szesz és pillanat alatt száradó Linoleum lagokban tisztelettel Deutsch Lajos előbb Varga Lajos Piac-utca 38.

hogy meg adta az isten árnunk, hetvenedik születése évét békében. Tehát most ennek öröme én mint Laczkó Gergely alázatos alattvalója felségednek alföld tiszavidéki dinye tenyésztő küldök 5 darab görög dinyét, kérem mely alázattal ő felséges apostoli koronás királyomat, kegyeskedjék elfogadni, mely sajnálattal kel nyilatkozom, hogy születése örömnappjára felségednek nem szolgálhatam, mert az üdö viszontagságai miatt, későn születte meg Gyümölcsét, tehát kívánom a jó Istentől, hogy még több évtizedeken kereasztül éltesse közöttünk mint hü magyarok apostoli és koronás királyát hogy még több évtizedeken kereasztül kiált-hassuk mi mint hü magyarok, hogy éljen első. Ferencz József a mi apostoli koronás királyunk. Tehát lábaihoz borulva felségednek És bocsánatér. esedez, hogy bátorokodtam ilyen paraszt földmivest létemre üdvözetemet küldeni, no de, bátor vagyok Mert a szívem így diktálja, a szívemen pedig ott lobog a szeretet lángja mert felséges apostoli és koronás királyom 84 beli katona voltam, de ha ellenség jön, királyomért, hazámért 99 beli leszek Maradok sirom bezártáig lábaihoz borulva alázatos alattvalója. — Laczkó Gergely Csany Dinye tenyésztő.

Borítékba rakta szépen az irást s ráirta öreg betűvel a czímet, úgy, hogy: Wien. Ha más nem a bécsi posta bizonyára megőrül a derék gazdaember levelének, mely ebben az Ofen Pesth ellenes időben is ilyen engedékenységet tanusít. A dinyék utbaa vannak már a király felé a Laczkó Gergely szívzorogva várja, elfogadják-e felséges ura ilyen későn is még az ajándékát?

* **Uj magyar népdalok.** A Rózsavölgyi-féle magyar dalcyclyus utolsó száma *Pavelkó Jolánnak*, a kitűnő debreczeni tanárnénak s zeneköltőnek két újabb műdalát hozza. A „Zug az erdő“ melancholikus hangulata, valamint a rákövetkező élénk „Kicsi a babám“ egészséges rythmusa beleillik a legszebben sikerült műdalok gyűjteményébe. Szöveg és melodia teljesen a magyar jelleget viselik magukon s a nép ajkáról van ellesve. — Minden zenebarátnak melegen ajánljuk e szép két dalt megismerni.

* **Eljegyzés.** Pusch Konrád, a budapesti Rökk-gyár főmérnöke eljegyezte Szikszay Lajos debreczeni építész leányát Irént.

* **A karambol sérültjei.** Szilágyi Lajos é a saját szekeren jött haza tegnap a város téglavetőjéből. Szembe jött vele egy falusi szekér, de egymás mellett szépen kitérnek, ha közéjük nem hajtát egy méntelepű kocsi. Így aztán erős karambol keletkezett. A Szilágyiné szekere feldőlt, ő és a kocsi a szekér alá kerültek, ahonnan aztán kisebb-nagyobb ütődésekkel véresen kerültek elő. Az esetről jelentést tettek a rendőrségnek.

* **A jó feleség.** — Nem fáj a fogad férjecsém?

— Nem édes; miért kérded?

— Oh igazán kár, hogy nem fáj Uj fogfájás elleni szert vettem ma igen olcsón és szerettem volna kipróbálni.

* **Értesitem a tisztelt megrendelőimet,** hogy férjem elhalálása folytán az esztergályos műhelyt továbbra is fentartom. Kérem becses megrendelésükkel továbbra is szerencséseltetni. Özv. Balogh Józsefné Hatvan-utca 6. sz.

* **Ajándék a rendőrség segélyegyletének.** Krautzer Balázs ker. iparfelügyelő ur a debreczeni rendőrség segély egylete javára 6 koronát volt szives ajándékozni, amidőn ezen összegete helyen is nyugtázom, ugyanakkor nem mulasztatom el tisztársaim nevében is köszönetemet nyilvánítani. Debreczen, 1900. évi szept. 12. Végh Gyula főkapitány helyettes.

* **Az iskolában.** Tanár: Mikor Nagy Sándor született, ugyanazon éjjel Herostratos gyalázatos ténye következtében elégett Dianának fejség-s temploma. (Egy tanuló jelentkezik). — No mi baj, Kohn Móríc? Kohn: Csak azt szeretném még tudni tanár ur, vajjon biztosítva volt-e?

* **Elveszett.** Tegnapelőtt este a nagy-erdei fasoron és Péterfia utcán végig mense, egy ezüst női óra lánczczal s egy ezen függő arcképes medállal elveszett. A becsületes megtaláló legyen szives Batthyány-utca 7. szám alatt jelentkezni, hol illő jutalomban részesül.

TÁVIRATOK.

Transvaal uj elnöke.

London, szeptember 12. Mint Lourenzó-Marquezből jelentik a burok még most is tovább folytatják a harcztot hazájuk szabadságáért s mitsem törődve a Roberts lord által kiadott s Transval anektálását tartalmazó proklamációval az elmenekült Krüger helyett Schalkburgher tábornokot választották meg a Transvaal köztársaság elnökéül.

A sah kétszer megy Budapestre.

Marienbad, szeptember 12. A sah hivatalos utazásán kívül még egyszer ellátogat majd Budapestre, azonban második látogatása tisztára magánjellegű lesz. Ugyanis Konstantinápolyból a sah újra visszatér a magyar fővárosba, ahonnan Podwoloczysskán, Sifisen és Bakun keresztül november 22-én érkezik meg birodalmába. A dolognak az a magyarázata, hogy a sah ellenszenvvel viseltetik a tengeri ut iránt és nem hajlandó hajóra szállni; bár tengeri uton Konstantinápolyból sokkal hamarabb érne Perzsiát.

A kínai zavarok.

— Éjféli után táviratok. —

London, szeptember 12. Amint látszik Oroszország maga sem vette komolyan a Peking kiűritésére vonatkozó javaslatát, vagy legalább is tisztában volt azzal, hogy a hatalmak nem fogják ehhez hozzájárulásukat adni, mert, mint Pekingből jelentik, napról-napra újabb orosz csapatok érkeznek oda, úgy, hogy nemsokára Oroszország nagyobb haderővel fog rendelkezni Pekingben, mint a többi hatalmak együttvéve.

London, szeptember 12. A hatalmak képviselői elhatározták, hogy a kínai kormánytól, mint a béke első és legfőbb feltételét az anya császárné elmozdítását és Tuan herczeg kivégzését fogják követelni.

London, szeptember 12. Sanghaiból jelentik, hogy egy 60,000 főből álló kínai hadsereg elindult észak felé a császárné segélyére. Tienzin és Peking között nagy csata volt, melyben a szövetségesek szétszórtak egy 47,000 főnyi kínai sereget.

Az utcák fütése.

Budapest, szept. 12. Cumberland, a világhírű gondolatolvasó egy nagy feltűnést keltő szenzációs beadványt intézett a főváros tanácsához, melyben egy oly vállalatra vonatkozólag kér concessiót, a mely óriási terjedelmű csőhálózat segélyével a főváros utcáit télen füténé, nyáron pedig kitűnő hűs hegyi levegővel árasztaná el.

Transvaal.

London, szeptember 12. A „Daily Mail“ jelenti Lourenco-Marquezből tegnapi kelettel: Krüger elnök meglátogatta Komatipoortot és visszatért Nedspruitba. Steyn vissza szándékozik térni a szabadállamba. Azt jelentik, hogy Botha igyekszik egyesülni Dewett-tel.

Trarieux és Dreyfus.

Páris, szeptember 12. A nacionalista sajtó fölötté megbotránkozik Trarieux szenátornak Dreyfushoz intézett levelén. Rochefort az „Intransigeant“ ban vissza nem adható szavakkal illeti Trarieux t és Dreyfust. Az „Autorité“ a levelet szemtelenségnek mondja és csodálkozik a fölött, hogy egy szenátor jogérvényes ítéletet büntetlenül támadhat meg. Az „Echo de Paris“ a levélben az „affaire“ feléledését látja. A „Libre Parole“ szintén hevesen kikel Trarieux ellen.

Egy kapitány áttérése.

Budapest, szeptember 12. Eperjesről jelentik, hogy az ottan állomásozó 67. gyalogezred egyik századosa Pietokovszky Kázmér a keresztény hitről áttért az izraelita vallásra.

Árverezik a segesvári csatateret.

Budapest, szeptember 12. A segesvári kir. járásbiróság területén levő Fehéregyháza és Bun községekben fekvő ingatlanok árverés alatt vannak. Azon a csataterén, hol 51 évvel ezelőtt hősi vér folyt a hazáért, most hitelezők állnak ért. Az osztrák-magyar bank Haller Lujza grófnő ellen 129,556 korona 30 fillér tőkekövetelés és járuléka miatt végrehajtást kért. A segesvári kir. járásbiróság most közlést teszi az árverési hírdetést. Az ingatlanok egészben

279,000 koronára vannak becsülve és ez év december hónap 12-ik napján délelőtt 9 órakor a járásbíró helyiségében kerülnek árverés alá. — Az árverés alá kerülő ingatlanon van a *fejéregyházi Petőfi-émlék* is.

Az abruzzói herceg második expedíciója.

Budapest, szeptember 12. Rómából távirják, hogy az abruzzói herceg a királyhoz intézett táviratában tudatja, hogy hajója állapota arra kényszerítette őt, hogy hazajöjjön, de hozzáteszi, hogy egy második expedíciót akar fölszerelni az első expedíció eltűnt tagjainak fölkeresésére. — Krisztiániából jelentik: Az abruzzói herceg tiszteletére rendezett tegnapi fáklyásmenet alkalmával Nansen hosszabb beszédben dicsőítette a herceget és kíséreit. A herceg köszönettel válaszolt. Éjjel negyed 12 órakor a herceg Nansen kíséretében a pályaudvarra ment és a nagyszámu közönség ovációi közben elutazott.

Baleset a színpadon.

Budapest, szeptember 12. A tegnapelőtti estét a kolozsvári Nemzeti Színház is Erzsébet királyné emlékének akarta szentelni. Balla Miklós emlékvorsóval nyitották meg az előadást, melyet Bajor Riza szavalt. Az első soroknál azonban rosszul lett a kisasszony, felsikoltott és ájultan esett össze. A vers így elmaradt s a kitűzött darab előadását is csak a kisasszony helyettesítésével folytathatták.

Az osztálysorsjegyek húzása.

Budapest, szeptember 12. Az osztálysorsjegyek mai húzásán a következő számokat húzták ki:

30,000 koronát nyert:	64030.
20,000 koronát nyert:	28950.
10,000 koronát nyertek:	68387 77596.
5000 koronát nyertek:	30808 32732
39388 48631 83240 17292.	
2000 koronát nyertek:	10264 12543
13288 17544 20662 24759 30061 31300	
32346 36193 39992 50713 57341 57537	
68702 74907 77260 80759 10987 18752	
48654 50806 68006.	
1000 koronát nyertek:	247 1971
2373 10491 13558 16484 17266 20112	
26394 30154 30647 30941 31572 33519	
40554 42912 43732 45546 45668 50496	
53194 53960 57964 59401 61437 64088	
67774 69259 71845 75015 76450 76466	
76538 77974 80423 82152 82402 85417	
99776 5664 11774 19401 48938 79116	
94302.	
500 koronát nyertek:	556 2298 4222
4710 5631 6700 8177 11927 11965 12348	
12799 14129 19029 21481 24118 24503	
24774 25387 27201 29068 31402 33106	
33596 33942 35148 37427 38260 43805	
45636 46345 49303 49684 52819 52946	
55416 56442 58813 59720 62089 62301	
64299 65017 66097 69233 71955 74262	
76232 77265 77470 78671 81580 83481	

84022 86558 86626 87035 88704 90222
91250 92797 93594 94869 96338 96638.

A többi kihuzott számok 200 ko onát nyertek.

Budapesti tőzsde.

Szept. 12. Buza októberre 7.56. Buza
Áprilisre 7.98. Rozs októberre 7.00. Zab
októberre 5.26. Tengeri szept. 6.35.

VEGYES.

Pör a gondviselés ellen. Az amerikai Stroudsburg bíróságát mostanság olyan pör foglalkoztatja, amelynek párjára aligha akadunk a földi igazságszolgáltatás évkönyveiben. Dixon hitszónokot bepörölte 10,000 dollár erejéig egy korcsmáros, akinek házáat a villám elpusztította. A korcsmáros azt állítja, hogy a lelkész felelős a szerencsétlenségért, mert ő a gondviselés képviselője. Tudni kell, hogy Dixon a mértékletesség apostola és mint ilyen, minden követ megmozgatott, hogy a korcsmár a templom mellett föl ne építsék. De az építést nem akadályozhatta meg, ami miatt roppant haragra gerjedt. Egy vasárnap újra a mértékletesség elveit hirdette a templomban és rátérve a szomszédos korcsmára is, az ég minden átkát szórta a korcsmára és a korcsmárosra. Másnap a villám beleütött a korcsmába és néhány perc múlva az egész ház a lángok martaléka lett. A bíróság megidézte Dixont és szakértőket más theologusokat is, a kik egyértelműen azt mondták, hogy az Isten szolgáját nem lehet felelőssé tenni a gondviselés tetteiért, még akkor sem, ha azokat csakugyan az átkok megfogalmazása idézte elő. A stroudsburgiak természetesen nagy érdeklődéssel várják a bölcs bírák ítéletét.

Egy sétatálcza miatt. Egész Luzern mulat most egy excentrikus amerikai, aki szeárelénynek ugyancsak megadta az árát. Mr. Nathaniel Swift, egy dús gazdag amerikai petróleumkirály átrándult egy kissé az ó-világba és egy hetet Svájc szépségeinek megtekintésére akart szánni. Alig indult el a vonat Interlakenből, midőn egyszerre nyílt pályán megáll a vonat. Iszonyu rémület támad, az utasok felszakítják a kupék ajtóit, mindenki szerencsétlenségre gondol és menekülni igyekszik. A kalauzok ide oda futkosnak, míg végre megtalálják a szakaszt, amelyben a yankee a vészféket meghúzta. Mikor kérdőre vonták, a legrettenthetetlenebb nyugalommal azt felelte, hogy fordítsák vissza a vonatot Luzernbe, mert ő ott felejtette a szállodában a sétatálczáját. A svájci vasutaknak nincs nagy érzékük az amerikai izü élczek iránt és Swift Nathaniel urat pénzbírságra ítélték, még pedig akkorára, hogy legalább is két tuczat sétatálczáat vehetett volna rajta.

Bicikli papírból. Mióta az amerikaiak házat, kocsit, butort csinálnak papírból, senkit sem lep meg a papir ujmódi felhasználásának egy újabb híre. Most egy nagy amerikai gyár biciklit csinál papírból. Erre a célra nagyon vékony papirozt használnak, amelyet kis átmérőjű vaspálczikákra sodornak. Azután bekenik forró enyvvvel s egy

második papírréteget ragasztanak rá. Ezt így folytatják addig, míg a kívánt vastagságot el nem érik. Akkor nagy gépekkel összepréselik az egészet, megszáritják és kihúzzák belőle a vaspálczát. Az így készített papírcsövek végtelenül erősek és kemények. Az első papírból készített bicikli, amelynek kormányrudja, nyereg tartó rudja, kerekei és pedáljai is papírból vannak, mindössze hat kilót nyom.

A közönség köréből.

Ezen rovatban közérdekű felszólalásoknak díjtalanul adunk tért. A beküldött közleményekért azonban a felelősség minden esetben a beküldőt terheli.

Tekintetes Szerkesztőség!

Sziveskedjék alábbi közleményemnek b. lapjában helyet adni, melyért az érdekeltek nevében fogadja előre is legmélyebb köszönetemet.

A helyi főposta hátsó udvartartójában igen észszerűen és czélszerűen „kuglizó pályákkal kapcsolatos“ szórakozó hely van, hol az illetékes körök házilag kezelt kedverítő mellett naponként sok kellemes órákat eltöltöttek. Mindezek ellen kifogása vagy panasza senki emberfiának nem lehet.

De, hogy az „illetékes körök némely tagjai“ megelégedve a nevezett kerthelyiséget környező épületek lakóinak éjjeli nyugalomáról, megelégedve e kerthelyiségben rendőrségileg megengedett szórakozási idő betartásáról, a kugli sport hoves gyakorlásának dörgedelmes hangjait egyéb felvillanyozott hangokkal is fűszerezve, egész éjjeleket ott átvirasszanak, az ellen már igenis jogos panasza és kifogása lehet azon lakosoknak, kik ezen kellemes mulatságot éjjeli nyugágyukon kénytelenek végig élvezni.

Azt hiszem, igen sok megzavart egyén óhajának tesztek eleget akkor, ha ezen szabályellenes eljárásnak megszüntetésére kérem föl első sorban magukat az illetékes köröket, hogy továbbra is hasonló felszólalásokra ok ne fordulhasson elő.

Tisztelettel:

Egy megzavart polgár.

Debreczeni piac.

Szept. 10—11-én tartott heti vásár eredménye.

Buza: 13 kor. 60 fill., 13.40 fill.
Kétszeres: 11 kor. 40 fill. — 11 kor. 20 fill.
Rozs: 12 kor. 40 fill. — 12 kor. 20 fill.
Árpa: 11 kor. 40 fill. — 11 kor. 20 fill.
Zab: 11 kor. 40 fill. — 11 kor. 20 fill.
Tengeri: 11 kor. 80 fill. — 11 kor. 60 fill.
Köles: 12 kor. 00 fill. 11 kor. 80 fill.
Ujsós szalonna: 116—112, sótalan 00—0 kor.
Szóna: 6 kor. 00 fill. 5 kor. 60 fill. 5 kor. 20 fill. — 5 kor. 00 fill. 0 kor. 00 fill.
Háj: 104—108 kor.
Zsir: 120 kor. 116 kor.
Kihasított sertés; 00—00 kor., mind száz kilónkint.

Ló- és szarvasmarha vásár.

Ló felhajtott 807 drb., — ló eladatott 402 darab., Szarvasmarha felhajtott 1005 drb. eladatott 689 drb.

Sertés vásár.

Sertés felhajtattott 3095 drb., — eladatott 1384 drb. Kővér sertés kilója 90—00—94 fill.
A vásár lefolyása élénk volt.

CSARNOK.

A várrom tündére.

— Regény. —

Írta: THAN GYULA.

(Folytatás.)

A szép szóra azután elcsendesült a tömeg.

— Jó emberek! Magyar ember nem szokott oda betörni, a hol nyitott ajtóval hirdetik, hogy vendégszeretettel várnak mindenkit. Itt pedig a váromban, máától kezdve azzal várnak mindenkit. Miért nem olvasták el kendtek a kapu felé függesztett felírást. Megtudhatták volna róla, hogy e romnak sem nem kísértetek, sem nem tündérek, sem nem szellemek, hanem egy jobb sorsra érdemes özvegy és az ő anyagi jóságú leánya a lakói.

— Mért vezetett hát félre bennünket! Mért tartott babonás félemben? Ezért akarunk számolni vele, — kiáltották felváltva többen a tömegből.

— Emberek! — folytatta Rimay Andor — ők kendteket nem tartották babonás hitben, de mikor ide vonultak nyugalomra a világ elől kendtek maguk csináltak róluk meséket. Tolakodók jöttek a váromba s hogy ezektől megszabaduljanak, kénytelenek voltak tündérvjátékok játszani, vagy szellemjeleustekkel riasztani el azokat akik betolakodtak az ő csendes magányukba.

— Mért jöttek hát ide? Mért nem mentek másfelé? — kiáltották újra többen. Azért mert ez a hely, ez a rom, az ő jogos tulajdonuk.

— Nem igaz! — kiáltották többen.

— Ki meri ezt állítani? — kérdezte Andor kipirult arczczal. — Tudják-e maguk, hogy ennek a romnak állandó lakója volt a tulajdonos, akit maguk akkor szeretettel vettek körül.

— Igen! — kiáltottak, — az Bábolnay nagyságos ur volt.

— Hát az ő özvegyét és árvaleányát tudják-e tisztelni kendtek?

— Őket igen, tisztán szívünköl! — kiáltották csaknem mindannyian.

— Nos hát tudják meg kendtek, hogy akit kaszával, kapával, bottal, csakánnyal megakartak támadni, az a maguk igaz jöltevőjük: Bábolnay özvegye és leánya. Ők lakják ezt a várromot és róluk meséltek maguk hihetetlen babonás történeteket.

Bártai Elemér, aki a tömeg között izgatottan viselkedett, aki Rimay Andor váratlan megjelenésére mintha minden bátorságát elvesztette volna, bujkált a parasztok háta megé; most midőn Andor már csaknem meggyőzte a népet, újra, vakmerően elszánta magát. Utat tört magának a tömegben s oda rontott a Rimay Andor közelébe.

— Hazudsz! — kiáltotta feléje. — Te is büntetésévé szegődtél ennek az ámitó két asszonynak s most félre akarod vezetni, megakarod tévesztetni ezt a szegény jó népet...

Csak hogy Bártai ezzel a fellépésével erősen tévedett. A kísértében lévő uri társaság tagjai egy pillanat alatt belátták, hogy ilyen módon Andort nem lehet megvédelmezni, elenkezőleg, kiszolgáltatták a felingerült nép dühénét, mielőtt a nép közbeszólihatott volna, ők harsogták le Bártait. Körül vették s oda oda sugták neki.

— Szerencsétlen, hiszen így nem védelmezted meg Rimayt, sőt veszélybe döntöd.

— Hát mit beszél olyanokat, ami nem igaz. Egy huron pendül velük. Elakarja hitetni a néppel, hogy Bábolnay özvegye lakja a romot.

— Az lakja! — kiáltotta bele Andor. És hogyha az ellenkezőt ez az ember állította nektek, akkor ne higgyetek neki, egy árva szót sem. Ez az ember nem mert belépni a várrom falai közé, míg meg nem találta egy levelemet, a melyből megtudta, hogy a rom lakói milyen ártatlan lények. És akkor eljött. Átlépte a küszöböt. Erőszakosan viselkedett. Egy pillanatra megszerette Bábolnay árva szép leányát s mert az elutasította, bosszuért szomjazott, fellármázott, félrevezetett titeket, csak hogy kereséséget szerezzen az özvegynek és gyermekének, a miért nem fogadták őt családjukba, Igen, jó emberek, ez az ifju megtévesztett és én felvilágosítalak titeket. Ime nyitva az ajtó, jertek velem egykori urnőtök elé. Győződjétek meg róla, hogy őt találjátok ott, a ki most is azzal a szeretettel, jó szívvvel fogad titeket, mint egykoron. Jertek és üdvözöljétek őt.

(Folyt. köv.)

8638

1900

Árverési hirdetmény.

A közös hadseregbeli lovaskaszárnya mellett levő Juhász Józsefné, mintegy 4 köblös, Hegedüs István-féle mintegy 2 köblös, Szotyori Nagy Károly-, féle mintegy 8 köblös majorsági föld laképülettel, szálláshelytel és gyümölcsösökkel együtt az 1900 évi Október 1-től az 1903 évi Október 1-ig terjedő 3 évre az 1900 évi szeptember 24-én délelőtt 9 órakor a városháza nagytermében tartandó árverésen haszonbérbe adni fog.

Miről az árverelni szándékozók azzal értesítetnek, hogy a kikiáltási ár 10%-a készpénzben, bánatpénzül az árverelő bizottság kezéhez leteendő s hogy az árverési feltételek a számvevőségél megtekinthetők.

Debreczen, 1900. szept. 6.

A városi tanács.

Kaszáló átadási hirdetés.

Felhívtnak az alább megnevezett kaszálóbirtokosok, hogy a kitett napokon reggel 9 órától d. u. 4 óráig a kaszálójokban tartózkodni és a kiküldött bizottságot bevégni sziveskedjenek.

Szeptember hó 13, Csütörtök.

III. Halápon.

10. Kulcsár G.-né (Böszörményi R.) Kossut-u.
11. Veszprémi László örökösök Egymalom u. 7.
12. özv. Szilágyi Istvánné Eötvös-u. 23.
13. Miskolci Mihály örökösök Pacsirta-u. 54.
14. Antal Bálint Nyil-u. 28.

Szeptember hó 14, Péntek.

15. Szabó Sándor
16. Miskolci Mihály örökösök Pacsirta-u. 54.
17. Kozma Péterné és Szücs
Lajos örökösei József k.-h.-u. 55.
18. Varga Ferencz Szent Anna-u. 25.
19. Pálffy István Méliusz-tér 2.

Szeptember hó 15. Szombat.

20. Tóth Nagy Jánosné Erzsébet-ut 34.
21. Sipos István Agárdi-u. 7.
22. Székely Mihályné Barna-u. 13.
23. Nagy Bálint Pacsirta-u. 3.
24. Koncz Elek Hatvan-u. 21.

Szeptember 17-én, Hétfőn.

25. Boldog Sándor Burgondia-u. 6.
26. Balog Péter Miklós-u. 47.
27. Teremi Gábor Perczes-u. 1.
28. Szigeti István örökösök Apafi-u. 7.
29. özv. Nagy Sándorné Agárdi-u. 20.

Szeptember hó 18, Kedd.

30. Kiss Mihály Bethlen-u. 66.
31. M. Tóth János örökösök Cserepes-u. 10.
32. Fazekas János Bundi-u. 13.
33. Suba Mihály Pacsirta-u. 10.
34. özv. Szodrai Istvánné Csillag-u. 62.

Szeptember hó 19-én, Szerda.

35. Ötvös József Kölesei-u. 6.
36. özv. Szabó Ferenczné Tekei u. 100.
37. özv. Csáky Gergelyné Csokonai-u. 36.
38. Lukács Géza Megyeház.
39. Nagy Sándor Bereke-u. 1.

Szeptember 20, Csütörtök.

40. Ökrös János örökösök Rákóczy-u. 51.
41. Csontos Péter
42. Oláh András Boldogfalva-u. 10.
43. Miskolczy Ferencz Pacsirta-u. 41.
44. B. Kövesdi Imre Szt. Anna-u. 57.

Szeptember hó 28 azaz Péntek

45. Maurer Emil Piacz-u. 38.
46. Balla Ferencz Honvéd-u. 39.
47. Magyar János Kigyó-u. 29.
48. Kovács Ferencz
49. Szathmáry Gábor Tizenhárom v.-u. 41.

Szeptember hó 29, azaz Szombat.

50. Burai Sándor Péceli-u. 10.
51. Molnár Albert Arany János-u. 57.
52. özv. Nagy Bálintné Hajnal-u. 29.
53. Aszalós Sándor Cserepes-u. 14.
54. Budaházi Lajos Haláp.

Október hó 1. Hétfő

55. Kovács János Gúth.
56. Kegyes István Sziv-u. 20.
57. Szakácsi András
58. Kiss Sándor Simonyi-ut 4.
59. Balogh Istvánné Attila-tér 7.

Október hó 2. Kedd

60. Harsányi János Arany János-u. 34.
61. Faragó János Rakovezki-u. 20.
62. Csikos András Arany János-u. 45.
63. Szentesi János Szt Anna-us 56.
63. Szikszai Gábor Zöldfa-u. 3..

Október 3 Szerda

64. Szathmári István (József kir h.-u. 61.)
(Szentpéteri-f. kasz.)
(Hajnal-u. 29.)
özv. Nagy Bálintné

65. Tasnádi István
66. Biró Mihály Fanesika.
67. ifj. Mike Ferencz Mester-u. 27.
68. id. Mike Ferencz Mester-u. 29.

Október 4 Csütörtök

69. Sipos Bálint Kölesey-u. 10.
70. Abrahám László Kossuth-u. 51.
71. Molnár Bálint Haláp.
72. Nyiri Mihály Eötvös-u. 39.
73. özv. Gyöngyösi Istvánné Eötvös-u. 55.

Október 5 Péntek

74. Jóna István Kossuth-u. 54.
75. Lókodi Sándor Haláp.
76. Diószegi Mihályné Könyök-u. 11.
77. Dószegi János Kéttalom-u. 14.
78. Jobbágy János Varga-u. 24.

Október 6. Szombat

79. Balogh Péterné Miklós-u. 32.
80. Szabó József Morgó-u. 40.
81. Koncz Lajos
82. özv. Tóth Sándorné Honvéd-u. 33.
83. Vértesi István Vigkedvü Mihály-u. 27.

Október 8. Hétfő

84. Papp István Nap-u. 23.
85. Dr. Kemény Mór Piacz-u. 18.

Debreczen 1900. évi Szeptember 3.

A városi tanács.

Apró hirdetések.

Dija: 10 szög 40 fillér, minden további szög 4 fillér; vastagabb betűkből nyomtatott szög 8 fillér.

Apró hirdetések
felvételnek a
kiadóhivatalban,
Főter, Biedermann-palota.

Allást keresők
és
munkaadók,
vevők és eladók,
bérlők
és
bérbeadók
és mindazok, akik a nagy közönség köréből keresik az érdekelt feleket,
hirdessenek
a „**Debreczeni Ujság**”
APRÓ HIRDETÉSEK rovatában.

Joghallgatók, Theológusok, Tanítóképződészek, Kereskedelmi akadémiák, gymnazisták és realisták kiszolgálása felvállaltatik Artner Sándor borbély és fodrász Vendég-utca 82 szám alatt levő fiók-üzletében havi 1 korona díjazásért. (Hetenkint kétszer borotválás és minden hónapban egyszeri hajnyírás.)

Kisebb tanulók tanítását elvállalja egy VIII. gimnazista: Czime: Nyomató-utca 11.

Ápolónő ki már ily minőségben működött, a masszírozást is érti állást keres. Magos-utca 4.

ŐSZI BARACZK duranczai finom faj Izam

bert és vaj körte, nemes sárga dinnye és csemege szőlő nagy választékban legolcsóbb áruan kapható: Váray József kereskedésében Piacz-utca.

Friss sertés hús zsirnak való és háj naponta kapható: Somogyi Gyula hentesnél. Csapó-utca 4. sz.

Német nyelv oktatásra szerény feltételekkel, esetleg mint társalkodó ajánlkozom. Csapó-utca 25.

Felső leányiskolát végzett növendék privátórák adására kerestetik negyedik elemis leányka mellé. Czim: Verbőczy-utca 2.

18 hold, 694 öi tanyás újföld, a végén pedig 9 hold 975 öi föld az ondód mellett együtt, vagy külön-külön is eladó. Hatvan-u. 34.

Egy jó karban lévő sertés hizlaló földdel együtt a fárosi faraktár mellett bébe kiadó értekezhetni; Teleky (Bárány) u. 27.

Szepesen öt nyilas tanyaföld eladó. Értekezhetni: Kigyó-u. 39.

Bádigos üzlet ötven év óta fennálló, a főtéren, jutányosan eladó. Czim a kiadóhivatalban.

Ház Kossuth utcában családi viszonyok folytán jutányosan eladó esetleg bérbe adó. Értekezhetni: Kossuth u. 31 Szvatosnál.

Katona keztyük mosása javításával együtt párja 16 fillér (8 kr.) Péterfia-utca 37 szám.

Glazé-keztyük tisztítását jutányosan vállalom. Péterfia-u. 37.

Kitünő ruhakefék. Hazai készítmény hajkefék és fogkefék kézi és csizrok seprők mindenfaj esetek és meszelők jutányosan beszerezhetők Marton Gyula férfi divat üzletében a Bika szálloda mellett.

Haszon bérlet miko-pécsi határban 120 (1200 □ öi) hold tagbirtok, tanyai épületekkel ellátva a bagosi lerakodó vasuti állomáshoz 10 percrenyire 1901. évi augusztus hó 1-től több évre haszonbérbe kiadó. Értekezhetni: Varga-utca 7-ik szám, a háztulajdonosnál.

Feltűnő olcsón Vetőgépek 13-szoros Schutleworth, 15-szoros Schlick, 17 és 19 soros Umráth, 21 soros Zaladrill előnyös fizetési feltételekkel. Megtekinthetők Piacz-utca 26., nagytőzsde udvarán gépraktárosnál, ugyanott kölcsön kiadó vetőgép és konkolyozó. Ugyanott ócska vasak a legmasabb napi árban vásároltatnak.

HIRDETÉSEK

jutányos áron
felvételnek a kiadóhivatalban, főter Biedermann-p.

Aranyéremmel kitüntetett tökéletes fagymentes kutszvatyuk 60 koronától kezdve díjtalan felállítással,—egyéb építkezési vastárgyak házhoz szállítással gyári áron kaphatók.

A szüret időnyre pedig minden külföldinél jobb és olcsóbb szintén aranyéremmel díjazott, saját gyártmányu

Borsajtók és szőlőzuzók
lesznek raktáron a
Debreczeni Vasöntőde
és Géplakatosság

Péterfia Hadház-utcai telepén, mely mindennemű gazdasági, ipari- és háztartási gépek javítását is legjutányosabban végzi.

Kaszanyitzky Endre

DEBRECZENBEN, Piacz-utca 57.

ajánlja a legnagyobb választékban és a legjutányosabb árak mellett

Ditmar, Brüner és hazai gyártmányu asztali és függő

lámpákat,

Astral-, Meteor-, Apolló-Csoda-, nap- és villám-égőkkel. Ugyazintén porcelán s angol fayence étkező-, tea-, kávé-, moca- és mosdó, valamint mindennemű asztali, cagnac- és liqueurös üveg-készleteket, majolica, bronz és china ezüst

ujdonságokat.

Vidéki megrendések pontosan és gyorsan teljesíttetnek.

Arjegyzékkel kívánatra bérmentve szolgálok.

Az általam leggondosabban összeállított tekintélyes orvosok által ajánlott és jónak talált vegytiszta

SÓSBORSZESZ

mely már eddig is igen nagy elterjedtségnek örvend, kapható minden fűszerüzletben, valamint gyógyszerüzletben.

Ára egy kis üvegnek 45 kr., egy nagy üvegnek 90 krajczár.

Vidéki megrendések pontosan teljesíttetnek.

Használati utasítással ellátott könyvecske minden üveggel adatik.

TÓTH BÉLA

gyógyszertára és illatszerraktára Debreczenben (Tisza palota)

